

"Her bir nev'in bir âdemi ve bir büyük pederi olduğundan, silsilelerdeki tenasülden neş'et eden vehm-i bâtil o âdemlerde, o evvel pederlerinde tevehhüm olunmaz..." cümlesini açıklar mısınız?

"İşaret: Her bir nev'in bir âdemi ve bir büyük pederi olduğundan, silsilelerdeki tenasülden neş'et eden vehm-i bâtil o âdemlerde, o evvel pederlerinde tevehhüm olunmaz."(1)

Silsile, burada **sebepler zinciri** anlamındadır. Mesela, bir çocuğun nesil kütüğü yani soyu ezeli değildir, mutlaka Âdem babamıza dayanır, orada zincir ve silsile biter. Aynı şekilde bütün türlerin de bir ilk atası ve babası vardır. Soy silsilesi bu atadan başlayarak gelir.

Sonraki insanlar, ilk ata olan Âdem babamızı görmediği için, sebep sonuç ilişkisinin ezeli olduğu zannına kapılıyor. Üstad'ın batıl zan ve vehim dediği şey, türlerin soy zincirinin ezeli zannedilmesidir. İnsanları bu batıl vehme iten sebep ise; sebep sonuç kanununun sürekliliğidir. Yani insanların bir babadan doğma kanununun sürekliliği insanları aldatıyor. İnsanlar bu kanunun başlangıcı yokmuş gibi bir batıla saplanıyorlar. Halbuki bütün türlerin başlangıcına doğru gidilse, her türün ilk bir baba ve atasının olduğu anlaşılır ve hiçbir türün ezeli olmadığı görülür.

(1) bk. [Muhakemat, Üçüncü Makale \(Unsuru'l-Akide\), Birinci Maksat.](#)

İlgili ders videosu için tıklayınız:

- [Prof. Dr. Şadi Eren, Muhakemat Dersleri \(40. Bölüm\).](#)